

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра державного управління і місцевого самоврядування

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

завідувач кафедри

Чикаренко І.А.

«09» січня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Європейський досвід організації публічного управління
та публічної служби»

Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Ступінь	доктор філософії
Освітньо-наукова програма	«Публічне управління та адміністрування»
Спеціалізація	-
Статус	Вибіркова
Загальний обсяг	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік
Термін викладання	4 семестр, 7 чверть

Викладач: д.держ.упр., проф. Липовська Н.А.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (підпис, ПІБ, дата) «__» 20__ р.

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис, ПІБ, дата) «__» 20__ р.

Дніпро
НТУ «ДП»
2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Європейський досвід організації публічного управління та публічної служби» для здобувачів ступеню доктора філософії за освітньо-науковою програмою «Публічне управління та адміністрування» спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування / Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка», каф. державного управління і місцевого самоврядування. Дніпро : НТУ «ДП», 2024. 18 с.

Розробники: – Прокопенко Леонід Львович, професор, доктор наук з державного управління, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування; Липовська Наталія Анатоліївна, професор, доктор наук з державного управління, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки здобувачів освіти до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	5
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ...	5
5.1 Тематичний план та розподіл обсягу часу за видами навчальних занять	5
5.2 Індивідуальне завдання	7
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	7
6.1 Шкали.....	8
6.2 Засоби та процедури.....	8
6.3 Критерії.....	9
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	12
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	13

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни «Європейський досвід організації публічного управління та публічної служби» – формування у здобувачів вищої освіти системного уявлення про ключові аспекти системи, механізмів і інструментів здійснення публічного управління та публічної служби у контексті становлення публічного управління в Україні, враховуючи при цьому специфіку предмету науково-дослідної роботи кожного здобувача освіти.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ДРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)
	Зміст
ДРН – 01	<i>Ідентифікувати</i> основні етапи формування системи публічного управління та публічної служби в Європейському Союзі, методологію дослідження європейського досвіду у цих сферах, принципи здійснення та перспективи розвитку публічного управління та публічної служби на сучасному етапі; критерії вступу та вимоги до публічного управління і публічної служби при вступі до ЄС; особливості публічного управління та публічної служби в умовах політичної асоціації та набуття Україною статусу кандидата на членство в ЄС.
ДРН – 02	<i>Виконувати</i> аналіз ключових питань генези публічного управління та публічної служби у контексті пошуку досконаліших моделей управління, процесу здійснення публічного управління та публічної служби в ЄС, місця і ролі нормативно-правового забезпечення публічного управління та публічної служби
ДРН – 03	<i>Демонструвати</i> здатність аналізувати сучасний характер публічного управління та публічної служби у країнах ЄС; оцінювати їх сутнісні особливості та робити висновки щодо їх впливу на європеїзацію публічного управління в Україні, адаптацію публічної служби нашої країни до стандартів ЄС, робити прогнози щодо оптимального вибору євроінтеграційних кроків України на коротко-, середньо- і довгострокову перспективу, аналізувати політику європейської інтеграції та пропонувати напрями її вдосконалення
ДРН – 04	<i>Демонструвати</i> розуміння сутності та здатність практично застосовувати ідеї та принципи публічного управління та публічної служби ЄС у предметній сфері власного дослідження, вміння аргументувати та обґрунтувати авторську позицію
ДРН – 05	<i>Розробляти</i> стратегії європейської інтеграції України (галузеві, секторальні, загальнодержавні), <i>вирішувати</i> проблеми стосовно впливу інтеграційних тенденцій на подальший розвиток європейської інтеграції
ДРН – 06	Генерувати інноваційні ідеї щодо <i>адаптації</i> європейського досвіду у предметній сфері власного дослідження

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення курсу ґрунтуються на знаннях, отриманих з вивчених дисциплін за попереднім рівнем освіти щодо предметної сфери публічного управління та адміністрування.

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		Денна / Вечірня		Заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	60	21	39	6	54
практичні	60	14	46	4	56
лабораторні	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-
РАЗОМ	120	35	85	10	110

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

5.1 Тематичний план та розподіл обсягу часу за видами навчальних занять

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	60
	Тема 1. Теоретичні засади публічного управління в Європейському Союзі	10
ДРН – 01	1.1. Концептуальні основи європейського управління. Американська, британська, німецька, французька концепції управління.	
ДРН – 02	1.2. Концепція електронного уряду, формування концепції політичних мереж та концепції багаторівневого управління.	
	1.3. Держава, форми держави, форми державного правління. Організація влади в європейських країнах з різними формами державного правління.	
	1.4. Основні принципи європейського управління. Поняття Європейського адміністративного простору.	
	1.5. Рівні європейського управління.	
	Тема 2. Європейський досвід публічного управління на місцевому рівні	10
ДРН – 02	2.1. Моделі організації місцевого самоврядування.	
	2.2. Досвід проведення децентралізації та її вплив на управлінську діяльність в окремих країнах ЄС.	
	2.3. Практика європейських держав щодо надання публічних послуг на місцевому рівні.	
	Тема 3. Процеси реформування публічного управління в країнах Європейського Союзу	8
ДРН – 01	3.1. Основні напрямки модернізації управління в країнах Європи.	
ДРН – 02		
ДРН – 06	3.2. Основні напрямки реформування управління місцевого рівня.	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	3.3. Адміністративний договір як інноваційна форма публічного управління.	
ДРН – 01 ДРН – 05 ДРН – 06	Тема 4. Організація системи публічної служби країн ЄС	10
	4.1. Поняття публічної служби. Джерела публічної служби.	
	4.2. Системи кадрової, посадової та змішаної публічної служби: спільні та відмінні риси.	
	4.3. Умови вступу на публічну службу. Організація і типи конкурсів та інших процедур прийому на публічну службу.	
	4.4. Внутрішнє просування по службі. Вертикальна та горизонтальна мобільність публічних службовців.	
	4.5. Категорії державних службовців. Правовий статус публічних службовців.	
	4.6. Управління публічною службою за кадрової, посадової та змішаної моделі публічної служби.	
ДРН – 02 ДРН – 06	Тема 5. Комунітарна публічна служба ЄС	6
	5.1. Історія становлення та сучасний стан і тенденції розвитку комунітарної публічної служби.	
	5.2. Умови вступу на комунітарну службу та організація конкурсів.	
	5.3. Типологія персоналу комунітарної публічної служби.	
	5.4. Організація кар'єри та підвищення кваліфікації.	
	5.5. Правовий статус комунітарних службовців.	
	5.6. Специфічність комунітарної публічної служби.	
ДРН – 06	Тема 6. Професійна підготовка публічних службовців	8
	6.1. Цілі підготовки та існуюча практика підготовки публічних службовців у країнах ЄС.	
	6.2. Система навчальних закладів для підготовки публічних службовців.	
	6.3. Організація підвищення кваліфікації.	
	6.4. Реформування системи підготовки та підвищення кваліфікації публічних службовців.	
ДРН – 06	Тема 7. Основні тенденції розвитку публічної служби в країнах Європейського Союзу. Професійна підготовка публічних службовців	8
	7.1. Подолання відчуження державного апарату та поглиблення демократизму.	
	7.2. Удосконалення інформаційного забезпечення публічної служби.	
	7.3. Удосконалення стилю державного управління.	
	7.4. Комунітарний та національні етнічні кодекси публічної служби.	
	7.5. Забезпечення прозорості та відповідальності публічних службовців.	
	Практичні заняття	60
ДРН – 02	1. Теоретичні засади публічного управління в Європейському Союзі	10
ДРН – 02	2. Європейський досвід публічного управління на місцевому рівні	10
ДРН – 01 ДРН – 04	3. Процеси реформування публічного управління в країнах Європейського Союзу	8

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ДРН – 02	4. Організація системи публічної служби країн ЄС	10
ДРН – 02 ДРН – 06	5. Комунітарна публічна служба ЄС	6
ДРН – 02 ДРН – 04	6. Професійна підготовка публічних службовців	8
ДРН – 02 ДРН – 04	7. Основні тенденції розвитку публічної служби в країнах Європейського Союзу	8
РАЗОМ		120

5.2 Індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання «Європейський досвід організації публічного управління та публічної служби» має висвітлювати досвід публічного управління та публічної служби за темою дисертаційного дослідження.

Воно повинно відповідати певним вимогам. По-перше, воно має характеризуватися чіткою структурою згідно з визначеним планом. По-друге, індивідуальне завдання повинно логічно висвітлювати питання, яке розглядається. По-третє, воно повинно мати узагальнюючий характер оцінок подій, явищ. По-четверте, характеризуватися чіткою аргументацією висновків з усіх поставлених питань.

Виконання та презентація індивідуального завдання оцінюється за наступними критеріями:

- рівень практичної спрямованості;
- логічність плану;
- повнота й глибина розкриття теми;
- кількість використаних джерел і чіткість посилань на них;
- відображення практичних матеріалів та статистичних даних;
- обґрунтування власної думки слухача з цього питання у вигляді висновку;
- рівень захисту, включаючи якість презентації, рівень відповідей на питання, поставлених в ході обговорення тощо.

Під час презентації і захисту результатів виконання індивідуальних завдань передбачено процедуру peer-assessment (оцінювання з боку інших здобувачів освіти).

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень здобувачів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувача за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, автономії та відповідальності здобувача за вимогами НРК до 8-го кваліфікаційного рівня (для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти) під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувач на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються здобувачам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальн е заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час заліку за бажанням здобувача
практичні	індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі здобувача шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач під час заліку має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання здобувача ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії здобувача для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для освітньо-наукового рівня вищої освіти (подано нижче).

**Загальні критерії досягнення результатів навчання
для 8-го кваліфікаційного рівня за НРК
(доктор філософії)**

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Знання		
– Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності.	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: – спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; – критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей	95-100
	Відповідь містить не грубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення здобувача про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		
– Спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже	Відповідь характеризує уміння: – виявляти проблеми; – формулювати гіпотези; – розв'язувати проблеми; – оновлювати знання; – інтегрувати знання; – провадити інноваційну діяльність; – провадити наукову діяльність	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з не грубими помилками	90-94

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
існуючих знань і професійної практики; – започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності; – критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей.	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	Рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
– Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому; – використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях.	Зрозумілість відповіді (доповіді). <i>Мова:</i> правильна; чиста; ясна; точна; логічна; виразна; лаконічна. <i>Комунікаційна стратегія:</i> – послідовний і несуперечливий розвиток думки; – наявність логічних власних суджень; – доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; – правильна структура відповіді (доповіді); – правильність відповідей на запитання; – доречна техніка відповідей на запитання; – здатність робити висновки та формулювати пропозиції; – використання іноземних мов у професійній діяльності	95-100
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
– Демонстрація значної авторитетності, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, постійна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності; – здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.	Відмінне володіння компетенціями: – використання принципів та методів організації діяльності команди; – ефективний розподіл повноважень в структурі команди; – підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); – стресовитривалість; – саморегуляція; – трудова активність в екстремальних ситуаціях; – високий рівень особистого ставлення до справи; – володіння всіма видами навчальної діяльності; – належний рівень фундаментальних знань; – належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок	95-100
	Упевнене володіння компетенціями відповідальності і автономії з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано чотири вимоги)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано п'ять вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (рівень фрагментарний)	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Використовуються комп'ютерне та мультимедійне обладнання, дистанційна платформа Moodle.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Боссарт Д., Деммке К. Державна служба у країнах кандидатах до вступу до ЄС: нові тенденції та вплив інтеграційного процесу / Пер. з англ. О.М.Шаленко. Київ: Міленіум, 2004.
2. Гарасим В. Державна освітня політика у сфері підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців у зарубіжних країнах. Вісник НАДУ. 2012. №3.
3. Гнидюк Н.А. Розширення ЄС та досвід реформ країн Центрально-Східної Європи у контексті приєднання до ЄС: навч. посіб. / Н.А. Гнидюк, С.В. Федонюк / за заг. ред. М. Бойцуна, І. Грицяка, Я. Мудрого, О. Рудіка, Л. Прокопенка, В. Стрельцова. Київ: Міленіум, 2009.
4. Гоці С. Урядування в об'єднаній Європі. Київ: К.І.С., 2003.
5. Державна служба: підручник: у 2 т./ редкол.: Ю.В. Ковбасюк (голова), О.Ю. Оболенський (заст. голови), С.М. Серьогін (заст. голови) та ін. Київ; Одеса: НАДУ, 2012.
6. Державне управління : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. Київ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012.
7. Задихайло О. А. Співвідношення понять «державне управління», «публічне управління» та «публічне адміністрування» в категоріальному апараті адміністративного права. Зб. наук. праць Харків. нац. педаг. ун-ту ім. Г.С. Сковороди. «Право». 2020. Вип. 31.
8. Зарубіжний досвід публічного адміністрування : метод. рек. / авт. кол. : Н. М. Мельтюхова, В. В. Корженко, Ю. В. Дідок та ін.; за заг. ред. Н. М. Мельтюхової. Київ : НАДУ, 2010.
9. Енциклопедія державного управління: у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. При Президентові України; наук.-ред. колегія : Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. Київ : НАДУ, 2011. Т. 7: Глобалізація та європейська інтеграція / наук.-ред. колегія : І. А. Грицяк (співголова), Ю. П. Сурмін (співголова) та ін.
10. Європейський досвід державного управління: курс лекцій / За заг. ред. О.Ю.Оболенського, С.В.Сьоміна, А.О.Чемериса, С.В.Загороднюка, О.Л.Приходько, Л.О.Воронько. Київ: Вид-во НАДУ, 2007.
11. Європейський Союз у ХХІ столітті: функціонування та розвиток / кол. авт. ; за заг. ред.. чл.-кор. НАН України проф. В. С. Загорського, проф. О. Я. Красівського. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2016.
12. Копійка В. В., Шинкаренко Т. І. Європейський Союз: історія і засади функціонування. Київ : Знання, 2009.
13. Корнута Р. Окремі особливості правового регулювання публічної служби Німеччини // Проблеми реформування держ. упр-ня: зб. наук. пр. Київ: Вид-во УАДУ, 2000.

14. Корнута Л.М. Зарубіжний досвід публічного управління : навч.-метод. посіб. (для здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання) / Л.М. Корнута, Н.С. Панова, Я.І. Маслова. Одеса, 2019.
15. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Публічна служба ЄС» / уклад. : О.В. Антонова. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2016.
16. Прокопенко Л.Л., Шабатіна І.А. Публічна служба в країнах ЄС. Публічне адміністрування: теорія та практика: електр. зб. наук. пр. – 2009. Вип. 1. Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/e-journals/Patp/2009_01/ProkopenkoStat.pdf
17. Прокопенко Л. Л. Інституційна система ЄС: навч. посіб. / Л.Л. Прокопенко, О.М. Рудік, Н. М. Рудік. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2018.
18. Публічна служба : навч. посіб. / С. М. Серьогін, Н. А. Липовська, Є. І. Бородін [та ін.] ; за заг. ред С. М. Серьогіна. Дніпро : ГРАНІ, 2018.
19. Публічне управління : термінол. слов. / уклад. : В. С. Куйбіда, М. М. Білинська, О. М. Петроє та ін.; за заг. ред. В. С. Куйбіди, М. М. Білинської, О. М. Петроє. Київ : НАДУ, 2018.
20. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід / За заг. ред. С.Чернова, В. Воронкової, В. Банаха, О. Сосніна, П. Жукаускаса, Й.Ввайнхардт, Р. Андрюкайтене. Запоріжжя: ЗДІА, 2016.
21. Реформування професійного навчання державних службовців в Україні: проблеми та перспективи/ С.М. Серьогін, Є.І. Бородін, Н.А. Липовська, І.І. Хожило та ін.; за заг. та наук. ред. С.М. Серьогіна. Д.: ДРІДУ НАДУ. 2012.
22. Рудік О. М. Розроблення політики в ЄС: нові підходи в контексті розбудови більш демократичного Союзу. Державне управління та місцеве самоврядування. 2018. Вип. 4(39).
23. Федець А., Ліпенцев А. Сучасні моделі державної служби. Акт. проблеми держ. упр.: зб. наук. пр. Одеса: ОРІДУ НАДУ. 2005. № 2.
24. Чмига В.О. Система підготовки державних службовців у Франції: автореф. дис... канд. держ. упр.: 25.00.05. Київ, 2002.

Нормативні документи

1. Консолідовані версії Договору про Європейський Союз та Договору про функціонування Європейського Союзу. Режим доступу : <http://www.eurodocs.sdla.gov.ua>.
2. Публічна служба. Зарубіжний досвід та пропозиції для України/ за заг. ред. Тимошука В.П., Школика А.М. Київ: Конус-Ю, 2007.

Допоміжна література

1. Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України : матеріали ХІХ наук.-практ. конф. 16 червня 2022 р., м. Дніпро / за заг. ред. Л. Л. Прокопенка. Дніпро: НТУ ДП, 2022.
2. Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України: матеріали 18-ї регіон. наук.-практ. конф. 13 трав. 2021 р., м. Дніпро/ за заг. ред. Л.Л. Прокопенка. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2021.

3. Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України: матеріали 17-ї регіон. наук.-практ. конф. 14 трав. 2020 р., м. Дніпро/ за заг. ред. Л.Л.Прокопенка. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2020.
4. Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України: матеріали 16-ї регіон. наук.-практ. конф. 16 трав. 2019 р., м. Дніпро/ за заг. ред. Л.Л. Прокопенка. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2019.
5. Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України: матеріали 15-ї регіон. наук.-практ. конф. 17 трав. 2018 р., м. Дніпро / за заг. ред. Л.Л. Прокопенка. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2018.
6. Волес В. Творення політики в Європейському Союзі / В. Волес, Г. Волес. Київ: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2004.
7. Гонцяж Я. та ін. Самоврядування та територіальна організація влади в Польщі / Я. Гонцяж, Н. Гнидюк, О. Куленкова, В. Гуменюк. Київ: Міленіум, Вид-во УАДУ, 2001.
8. Грицяк І. А. Правова та інституційна основи Європейського Союзу : підручник / І. А. Грицяк, В. В. Говоруха, В. Ю. Стрельцов / за заг. ред. М. Бойцуна, І. Грицяка, Я. Мудрого, О. Рудіка, Л. Прокопенка, В. Стрельцова. – Харків: Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2009.
9. Європейська інтеграція на початку нового тисячоліття: довідник./ склад. А.М. Круглашов, І. Озимок, Т. С. Астапенко, В. В. Руссу. Ч.1.Чернівці, 2010.
10. Європейська інтеграція та розвиток теорії державного управління : наук. розробка / авт. кол. : О. М. Руденко, В. Д. Бондаренко, І. В. Валентюк та ін. Київ: НАДУ, 2012.
11. Європейські інтеграційні процеси у XXI столітті: ключові тенденції, основні виклики та нові можливості: збірник матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 26-27 березня 2018 р.). Київ: Українська Асоціація Викладачів і Дослідників Європейської Інтеграції, 2018.
12. Історія державного управління: за заг. ред.. В.С. Загорського, О.Я.Красівського, О.Ю. Мороза. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2018.
13. Коваль Н., Зайцев Б. Реформування ЄС: потенційні наслідки для політики європейської інтеграції України. Режим доступу: <http://da.mfa.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/AZ-Reforma-YES-cherven-2018-sajt-ukr.pdf>.
14. Колодій А. Концепція публічного (нового) врядування в її застосуванні до демократичних і перехідних систем. Демократичне врядування : наук. вісник ЛРІДУ НАДУ при Президентові України. 2012. № 10. Режим доступу : <http://www.lvivacademy.com/visnik10/fail/Kolodij.pdf>
15. Михненко А., Гончарук Н., Прокопенко Л. Шляхи удосконалення підготовки державних службовців у контексті європейської інтеграції України. Командор. 2005. № 1.
16. Мудрий Я. Словник-довідник термінів з європейської інтеграції / Я. Мудрий / за заг.ред. М. Бойцуна, І. Грицяка, Я. Мудрого, Л. Прокопенка, О. Рудіка, В. Стрельцова. Київ: Міленіум, 2009.
17. Пістракевич О.В Інституційна система Європейського Союзу: становлення та розвиток в умовах розширення: автореф. дис... канд. держ. упр.: 25.00.01. Івано-Франківськ, 2015.

18. Практичний порадник державного службовця з питань європейської інтеграції. Вип.3: Європеїзація публічного адміністрування в посткомуністичних країнах Центральної та Східної Європи / Л.Л. Прокопенко, О.М. Рудік, В.В. Баштанник [та ін.]; за заг. ред. Л.Л. Прокопенка. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2010.
19. Правові засади європейської та євроатлантичної інтеграції України: досягнення та перспективи: матеріали учасників заоч. наук.-практ. конф. (Львів, 31 жовтня 2017 року). Львів: ННПП НУ «Львівська Політехніка», 2017.
20. Рудік О. М. Вироблення політики та ухвалення рішень в ЄС : навч. посіб. Київ : Міленіум, 2009.
21. Система державного управління Республіки Франція: досвід для України / авт.-уклад. Л. А. Пустовойт; за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка. Київ: НАДУ, 2010.
22. Скороход О. П. Досвід місцевого самоврядування Франції та Польщі: здобутки та застереження для України. Стратегічні пріоритети: наук.-аналіт. зб. Київ : НІСД. 2008. № 4(9).
23. Стратегія та принципи здійснення реформ територіальної організації публічної влади в країнах ЄС: наук. розробка/ уклад.: Л.Л. Прокопенко, О.М. Рудік, І.Д. Шумляєва та ін. Київ: НАДУ, 2013.
24. Таньчук О. А. Основні підходи до оцінювання ефективності публічного управління. Вісник НАДУ. 2015. Вип. 3(78).
25. Теорія та практика європейського врядування: навч. посіб. / Л.Л. Прокопенко, О.М. Рудік, І.Д. Шумляєва Н.М. Рудік. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2009.
26. Терницький В. М. Наднаціональні інституції Європейського Союзу в теоріях інтеграції : автореф. дис... канд. політ. наук: 23.00.04. Київ, 2006.
27. Труш О.О. Історико-правові засади європейської політики безпеки й оборони/ О.О. Труш, Є.М. Нікіпелова. Режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/tpdu/2016-3/doc/1/05.pdf>.
28. Blicharz J. Administracja publiczna i spoleczenstwo obywatelskie w panstwie prawa. Wrocław : Prawnicza i Ekonomiczna Biblioteka Cyfrowa, 2012.

Інформаційні ресурси

1. Європейська інтеграція. Урядовий портал. http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=246396130&cat_id=223223535
2. Інформаційний сайт ЄС. http://europa.eu/index_en.htm
3. Міністерство закордонних справ. <http://mfa.gov.ua/ua>
4. Офіційний сайт Європейського парламенту. <http://www.europarl.europa.eu/portal/en>
5. Офіційний сайт Єврокомісії. http://ec.europa.eu/index_en.htm
6. Офіційний сайт Суду ЄС. http://curia.europa.eu/jcms/jcms/j_6/
7. Офіційний сайт Представництва Європейського Союзу в Україні. http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/index_uk.htm
8. EU institutions and bodies. Access mode: http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/index_en.htm
9. EU facts and figures. Access mode: http://europa.eu/about-eu/facts-figures/index_en.htm

10. EU law. Access mode: http://europa.eu/eu-law/index_en.htm
11. Topics of the European Union. – Access mode: http://europa.eu/pol/index_en.htm
12. Treaty of Lisbon. – Access mode: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:C:2007:306:TOC>

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни
«Європейський досвід організації публічного управління та публічної служби»
для здобувачів доктора філософії за спеціальністю
281 – Публічне управління та адміністрування

Розробник:
Прокопенко Леонід Львович

В редакції автора

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19